

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Date Received : 15.04.2022
Kabul Tarihi / Date Accepted : 27.05.2022
Yayın Tarihi / Date Published : 30.06.2022
e-ISSN : 2792-0178
DOI : 10.51576/ymd.1103933

İntihal/Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and confirmed to include no plagiarism.

SAMSUN DEVLET KLÂSİK TÜRK MÜZİĞİ KOROSU 1991 ve 2019 YILLARI REPERTUVARLARININ MAKAM, FORM VE USÛL BAKIMINDAN İNCELENMESİ

ÖZ

Çalışmada, Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu kuruluş tarihi olan 1991 yılı ve (Covid-19 Pandemi sürecinden hemen önce) 2019 yılı repertuvarları arasındaki benzerlik ya da farklılıkları açığa çıkarmak amaçlanmıştır. Bu bağlamda Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu repertuarı hakkında daha fazla teknik ve müzikal bilgi elde edilmesi hedeflenmiştir. Aradan geçen 28 yıllık süreç içerisinde repertuvarlarda yaşanan değişimler göz önünde bulundurulduğunda, farklı koroların repertuar süreçlerine sağlayacağı katkı bakımından da önem arz etmektedir. Araştırma, doküman analizi ile yürütülmüş bir çalışmadır. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu repertuarı üç ana kıstas açısından incelemeye tâbi tutulmuştur. Müzikte çeşitliliğin göstergesi olan form yapıları, yine Türk müziğinin diğer bir zenginlik göstergesi olan makamlar ve usûller bakımından repertuar kapsamındaki eserler detaylıca incelenmiştir. Sonuç olarak, koronun 1991 yılı repertuarında en çok hicaz makamı, şarkı formu ve sofyan usûlünden, 2019 yılı repertuarında ise en çok yine hicaz makamı, şarkı formu ve farklı olarak düyek usûlünden istifade etmiş olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Koro Müziği, Klâsik Türk Müziği, Repertuar, Devlet Korusu, Tasnif.

ANALYSIS OF SAMSUN STATE CLASSICAL TURKISH MUSIC CHOIR 1991 AND 2019 REPERTOIRES IN TERMS OF MAQAM, FORM AND RHYTHM

ABSTRACT

It's aimed to reveal the differences and similarities between 1991 (the foundation year of Samsun State Classical Turkish Music Choir) and 2019 (the year before covid-19 pandemic) repertoires of SSCTMC. Hereby, learning more technical and musical information intended within this context. Considering that; monitoring the changes during twenty-eight years will be contribute to other choirs repertoire development periods. Document analysis had been used and repertoire examined within three main criterion as: maqam, form and rhythm. In conclusion, it's analysed that in 1991 repertoire choir rendered mostly hicaz maqam, song form and sofyan rhythm, in 2019 repertoire choir rendered mostly, hicaz maqam, song form and düyek rhythm.

Keywords: Choir Music, Classical Turkish Music, Repertoire, State Choir, Classification.

GİRİŞ

Türk müzik kültürü çok eski zamanlardan beri geniş bir coğrafi yelpazeye sahip olan Türk ulusu tarafından, kendi kültür değerlerinin yanı sıra farklı kültürlerden de etkilenmiş ya da onları etkilemiş olarak yeni sentezler ve zenginlikler ile varlığını sürdürmektedir. Bu bağlamda Türk Müziği, farklı yapılarla, farklı çatılar altında oluşturulan koro faaliyetleri ve bu toplulukların gerek icrâ tarzları, gerek repertuvar farklılıkları ile birlikte kurumsallaşarak günümüze ulaşmıştır. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu da bu kurumlardan birini temsil etmesi sebebi ile çalışmanın odak noktası olmuştur. Bu makale, koronun kuruluş sürecinden itibaren 28 yıllık bir süreç içerisinde yaşanan repertuvar değişimlerini ele alması ve Türk müziği korolarının repertuvar değişim süreçlerine sağlayacağı katkı bakımından önem taşımakta olup, koronun 1991 ve 2019 yıllarında icrâ edilen repertuvarlarının benzerlik ya da farklılıklarını belirlemeyi ve repertuvar seçimlerinde kullanılan eserlerin form, makam ve usûl tercihlerini sınıflandırmayı amaçlamaktadır. Bu konuda yapılan repertuvar sınıflandırması, yazılı kaynakların içeriğini titiz ve sistematik bir biçimde analiz etmek amacıyla nitel araştırmalarda kullanılan doküman analizi yöntemi ele alınarak açıklanmıştır. Türkiye'deki Klâsik Türk müziği korolarının repertuvarları bu çalışmanın evrenini,

Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 ve 2019 yılları repertuvarları ise çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde Başara (2009), Köroğlu (2017), Uslu (2015), Sarısaray (2010) ve İdaçlı (2019)'nın yapmış olduğu, TRT repertuvarında bulunan gerek sözlü gerek saz eserlerinin makam, usûl ve form analizlerini ortaya koydukları çalışmaların varlığı görülmekle birlikte, Kaynarca (2005)'nin Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet Klâsik Türk Müziği Korosunun, 1987-2004 yılları arasındaki tüm repertuvarları ve Ürer (2006)'in Kültür ve Turizm Bakanlığı Elazığ Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1992-2004 yılları arasındaki tüm repertuvarları incelemiş olduğu çalışmaların varlığı da tespit edilmiştir. Bu çalışma ise Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun kuruluşundan itibaren çalışmaya başladığı ilk yıl ile pandemi sürecinde konserlere ara verilmesinden kaynaklı olarak pandemi döneminden hemen önceki yıl icrâ etmiş olduğu repertuvarlar arasında geçen 28 yıllık süreç içerisindeki durumu ele alarak, her iki dönem repertuvarlarında icrâ edilen eserlerin makam, form ve usûl değişikliği ya da benzerlik durumlarını ortaya koymaktadır.

Klâsik Türk Müziği Koroları

Türkiye'de müzik alanındaki modernleşme hareketlerinin Tanzimat Fermanı'ndan sonra başlamış olduğu ve Cumhuriyet döneminde hız kazandığı görülmektedir. Modernleşme sürecinin en önemli örneklerden biri olarak düşünülen ve radyo bünyesinde kurulan “Yurttan Sesler” korusu, Muzaffer Sarısözen önderliğinde halk müziği mihverinde kurumsallaşan ilk müzik topluluğu olarak görülmektedir (Ersoy, 2014:937). Türkiye'de meydana gelen modernleşme sürecindeki değişimlerin temelini, Türkçe'de “bağdaştırmacılık” olarak kabul gören “syncretism” (senkretizm) ifadesinin olduğu söylenebilmekte ve dünyada müzik alanında senkretizm hareketlerine örnek olarak Batı orkestrası dışındaki çalgıların, Batı orkestralarına dâhil edildiği bir müzik türünün gelişmiş olduğu gösterilebilmektedir. Bu süreçte ise klâsik Türk müziğinde Hasan Ferit Alnar'ın kanun için yazmış olduğu konçerto örnek olarak düşünülebilmektedir (Doğruöz, 2018:73).

Göçebe bir yaşam biçimi süren Türklerin yerleşik hayata geçişi ve islamiyeti kabulünden sonra, çok daha hızlı bir gelişim süreci yaşayan toplu icrâ anlayışı, birçok farklı mekânda varlığını sürdürmeye devam etmiştir (Yıldırım, 2011:130). Türk müziği toplu icrâ geleneği altında ses ve saz heyetinin birlikte olduğu toplulukların, ilk zamanlar saraylarda daha sonraları ise mevlevihâneler, mûsikî esnaf loncaları ve özel konaklar gibi yerlerde toplu icrâ uygulamalarına

devam etmeleri dikkat çekmektedir. Klâsik Türk müziği geleneğinde, mevlevihânelerde, mehterhânelerde, küme fasıllarında ve cami mûsikisinde toplu icrâ şekilleri yer almakla beraber, bir şef öncülüğünde yönetilen herhangi bir koro icrâsına rastlanılmamaktadır. Gerek icrâ tarzları gerekse topluluktaki birey sayısı bakımından bu tarz icrâ şekilleri “oda müziği” olarak nitelendirilebilmektedir. Bu dinletilere benzer biçimde icrâ edilen fasıl heyetlerinin başında elinde bendir ya da tef gibi sazlarla hem usûl vuran hem eseri seslendiren serhanende bulunmaktadır. Serhanende olarak adlandırılan kişi her ne kadar koro şefinin görevini üstleniyormuşçasına görünse de aslında müzisyenler bir şefe uyar gibi değil, daha çok birbirlerini dinleyerek uyumu yakalamaktadırlar (Behar, 1993:122-124). Türk müziği geleneğinde yer alan toplu icrâlar fasıl geleneği olarak, 19. yüzyıl ortalarında başlayan yenilikçi akım ile “Fasl-ı Cedid” ve “Fasl-ı Atik” olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Fasl-ı Cedid çok sesli repertuarı kapsayan, batı müziği çalgıları ve koronun da katkısıyla meydana gelen bir icrâ türünü temsil ederken, Fasl-ı Atik geleneksel icrâ şeklini ifade etmektedir. Fasl-ı Cedid heyetinin Santuri Miralay Hilmi Bey tarafından yönetildiği ve Türk müziğinin ilk koro yöneticisi olarak görüldüğü söylenebilmektedir (Özalp, 1986, I:80). Klâsik Türk müziğinde koro kavramının ilk olarak, Cumhuriyetin ilanından önce ortaya çıkmış olduğu (Yıldırım, 2011:139), 1908 yılında kurulan bir Türk müziği topluluğunun Muallim İsmail Hakkı Bey tarafından yönetildiği ve oldukça olumlu tepkiler aldığı, müteakiben 1920 yılında Ali Rıfat Çağatay’ın ilk defa halkında iştirak ettiği “Şark Mûsiki Cemiyeti Korosu” konserini, elinde bir bagetle yönettiği ve bu koroda Türk müziği ile batı müziği sazlarını ortak kullanarak yeni ve farklı bir icrâ tarzı sunduğu ifade edilmektedir (Özer, 1995:43). Bu bağlamda klâsik Türk müziği korosunun Ali Rıfat Çağatay ve Muallim İsmail Hakkı Bey ile yenilikçi bir döneme adım attığı söylenebilmektedir.

Türk müziğine gereken önemin verilmemesi ve eserlerin unutulduğu kaygısıyla 1930’lu yıllarda Mesud Cemil tarafından, toplu icrâyaya farklı bir anlayış tarzı getirilerek koro çalışmalarına başlanmıştır (Kıyak, 2018:33). Hem batı müziği hem Türk müziği alanlarında kendini geliştiren Mesud Cemil, Türk müziğini, Türk sanat müziği ve Türk halk müziği gibi iki kategoriye ayırmamış, repertuvarlarında her iki müzik türüne de yer vererek, halk müziğinin de şehir insanları tarafından sevilmesinde rol oynamıştır. Türk müziği icrâlarına yeni bir bakış açısı ve dinamizm katmak amacıyla 1938 yılında batı müziği korolarına yakın bir anlayışla Mesud Cemil tarafından “Tarihî Türk Mûsikî Ünison Erkekler Korosu” kurulmuştur (Elitaş, 2019:6). Bu koronun repertuarında klâsik eserlerin yer alması ve Mesud Cemil’in ilerleyen zamanlarda radyoda farklı

topluluklarla da çalışmalar yaparak Kadınlar Fasıl Heyetini kurmuş olması ve akabinde karma çalışmalara devam etmesi önemli gelişmeler arasında gösterilebilmektedir (Kıyak, 2018:33-34). Geleneksel tavrındaki icrâya alışkın kişiler tarafından “Klâsik Türk Mûsikîsi Korosu” ilk başlarda oldukça yadırganmış, hatta tepkiyle karşılanmıştır. Buna karşın Mesud Cemil bu icrâ tarzından vazgeçmemiş, hatta zamanla daha da fazla geliştirerek üst seviyeye çıkarmıştır (Aksoy, 2008:197). Zamanla, Avrupa müzik dünyasından tanıdığımız şekliyle korolar, Cumhuriyetin ilanından sonra radyo, opera, çeşitli sanat ve eğitim kurumları ile yaygınlaşmıştır (Aygün, 2002).

Müziğin bütün alanlarında olduğu gibi, koro müziğinde de repertuar önemli bir yere sahiptir. Türk müziği korolarında, önemli gün ve haftalarda, konuya ilişkin repertuar içerikleriyle etkinlikler sunulmaktadır, tüm bunlar planlanırken repertuar seçimine de hassasiyetle yaklaşılmalıdır. Korolarda yanlış repertuar seçimleri doğrultusunda çoğu genç sesin eğitim evresinde performans kaygısı yaşadığı hatta sesini bile kaybedebileceği gözlemlenmektedir (Baydağ, 2020). Goffi (1996), üniversite öğrencileri ile yapmış olduğu bir çalışmada, eğitimcilerin repertuar seçimine ayırdıkları zaman ile öğrencilerin gelişim süreçlerinin ve başarılarının paralel doğrultuda ilerlediğini tespit etmiştir. Koro repertuarının hedeflenen yaş grubunun ses sınırları ve hazırbulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak oluşturulmasında fayda vardır. Sesin yanlış kullanımı ya da yanlış repertuar seçimi; sesin özelliklerinin belirlenmesi ve doğru olmayan konuşma alışkanlıklarına kadar birçok faktör üzerinde olumsuz bir etki meydana getirebilir (Stephenson, 2013).

Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu

Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılında kurulmuş ve koronun ilk şefi Taner Çağlayan olmuştur. Ardından sırasıyla: A. Sedat Mete, Cavit Ersoy, Dr. S. Murat Tokaç, Nihat Koşar, Kemal Yurt, Arzu Kopuz Çelik, Nihat Gönül ve an itibari ile de Özge Altıntaş Özcan. Koronun ilk müdürlük görevini ise Cavit Ersoy yerine getirmiştir.

Koro şef yardımcılıkları sırasıyla Cavit Ersoy, Nihat Gönül, A. Sedat Mete, Nihat Gönül, Özge Altıntaş Özcan ve bugün itibari ile de Nazan Saral tarafından yürütülmektedir. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılından bu yana ülkemizde ve ülkemiz dışında Türk mûsikisinin üstatlarından ve onların seçkin örneklerinden sayısız konserler vermiş ve televizyon çekimlerinde bulunmuştur. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu’nda 25’i ses ve 13’ü saz olmak üzere toplam 38 sanatçı aktif olarak görev yapmaktadır.

Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu hali hazırda, koro müdür vekili Kemal Yurt, koro şefi Özge Altıntaş Özcan, koro şef yardımcısı Nazan Saral ile koro sanatçılarından Gülbin Bakan ve Mehmet Şevket Yetimoğlu tarafından oluşan sanat kurulu tarafından yönetilmektedir.

BULGULAR

Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılı repertuarı incelendiğinde (Tablo 1); 11 adet farklı formlarda sözsüz, 75 adet farklı formlarda sözlü olmak üzere toplam 86 konser eseri ile dönemi sonlandırmış olduğu tespit edilmiştir.

14 MAYIS 1991 / AÇILIŞ KONSERİ

No	Eserin ismi	Eserin Makamı	Eserin Formu	Eserin Usûlü
1.	-----	Ferahfeza	Peşrev	Fahte
2.	Bir dilber-i nâdide	Ferahfeza	Ağır semai	Sengin semai
3.	Seyretmek için seyrini	Ferahfeza	Şarkı	Sengin semai
4.	Dinlendi başım dün gece	Ferahfeza	Şarkı	Yürük semai
5.	Biz Heybeli'de her gece	Sultaniyegâh	Şarkı	Aksak
6.	Dağlar ile taşlar ile	Hicaz	İlahi	Sofyan
7.	Nice bir uyursun	Hicaz	İlahi	Sofyan
8.	Estergon kalesi	Hicaz	Türkü	Aksak
9.	Yâdımda o sevdalı yeşil	Muhayyer	Şarkı	Aksak
10.	Hiç tatmadım böyle duyguyu	Kürdi	Şarkı	Sofyan
11.	Bahar oldu düştün dile	Muhayyer	Şarkı	Düyek
12.	Ne zaman görsem onu	Muhayyer	Şarkı	Düyek
13.	İrafa fincan koydum	Tahir	Türkü	Sofyan
14.	Benliyi aldım kaçaktan	Karcığar	Köçekçe	Aksak
15.	Kara bulutları kaldır	Karcığar	Şarkı	Aksak

27 EYLÜL 1991 / YUNUS EMRE SEVGİ YILI KONSERİ

16.	-----	Segâh	Giriş taksim	-----
17.	Ben yürürüm yane yane	Segâh	İlahi	Sofyan
18.	Şol cennetin ırmakları	Segâh	İlahi	Yürük semai
19.	Derviş bağı taş gerek	Segâh	İlahi	Sofyan
20.	Mail oldum bahçesinde	Hicaz	İlahi	Sofyan
21.	Dağlar ile taşlar ile	Hicaz	İlahi	Sofyan
22.	Karlı dağları mı aşttın	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan
23.	Nice bir uyursun	Hicaz	İlahi	Sofyan
24.	-----	Neva	Peşrev	Düyek
25.	Rum'da Acem'de aşığı oldum	Uşşak	İlahi	Nim sofyan
26.	Milki bekâdan gelmişem	Neva	İlahi	Sofyan
27.	Ben yürürüm yane yane	Neva	Şarkı	Düyek
28.	Hak'dan inen şerbeti içtik	Hüseyni	İlahi	Sofyan
29.	Severim ben seni candan	Gerdaniye	İlahi	Sofyan
30.	Dertli ne ağlayıp gezersin	Gülizar	Şarkı	Sofyan
31.	Gaflet ile Hak'kı buldum	Mahur	İlahi	Sofyan

14-15 KASIM 1991 / ATATÜRK HAFTASI ÖZEL KONSERİ

32.	-----	Rast	Peşrev	Sofyan
33.	Gözümde daim hayali canâ	Rast	Kâr-ı nev	Ağır düyek
34.	Hab gâh-ı yâre girdim	Rast	Şarkı	Müsemmen
35.	Bade-i vuslat içilsin	Şeddiaraban	Şarkı	Devr-i hindi
36.	Mani oluyor halimi	Hicazkâr	Şarkı	Curcuna
37.	Öyle bir afet-i yekta-yı	Sabâ	Şarkı	Devr-i hindi
38.	Ben seni sevdim seveli	Bestenigar	Şarkı	Curcuna

39.	Şahane gözler şahane	Evc	Türkü	Sofyan
40.	-----	Nikriz	Saz semaisi	Aksak semai
41.	Dil'harab-ı aşkınım sensin	Segâh	Şarkı	Devr-i hindi
42.	Ruhumda bu şeb hicr-i visalin	Hüzzam	Şarkı	Türk aksağı
43.	Yemenimin uçları	Segâh	Türkü	Curcuna
44.	Dağlar dağlar viran dağlar	Hicaz	Türkü	Nim sofyan
45.	Aliş'imın kaşları kâre	Uşşak	Türkü	Nim sofyan
46.	Köşküm var deryaya karşı	Hüseyini	Türkü	Nim sofyan
47.	Vardar ovası	Hicaz	Türkü	Türk aksağı
48.	Estergon kalesi	Hicaz	Türkü	Aksak
49.	Pencere açıldı	Hicaz	Türkü	Aksak

28 KASIM 1991 / ÖĞRETMENLER GÜNÜ ÖZEL KONSERİ

50.	-----	Nihavend	Peşrev	Hafif
51.	Seni hükm-i ezel âşüb-i	Nihavend	Ağır semai	Aksak semai
52.	Bir gün o güzel şad edecek	Nihavend	Şarkı	Sengin semai
53.	Vücut ikliminin sultanı	Nihavend	Şarkı	Curcuna
54.	Yine hazan mevsimi geldi	Nihavend	Şarkı	Düyek
55.	Ağlamakla inlemekle	Nihavend	Şarkı	Düyek
56.	Mehtaba bürünmüş gece	Nihavend	Şarkı	Sofyan
57.	-----	Kürdilihicazkâr	Saz semaisi	Curcuna
58.	Ömrümce o saf aşkı	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sofyan
59.	Ne olur akşamları gelsen	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Düyek
60.	Yüzüm şen hatıram şen	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna
61.	-----	Muhayyer kürdi	Saz semaisi	Aksak semai
62.	Var mı hacet söyleyim ey	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek

63.	Gönlüm özledikçe görürdüm	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
64.	Unutulmuş ne varsa sevgiden	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
65.	Rüzgar söylüyor o yerlerde	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
66.	Şavkımaya sana doğru	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Nim sofyan
67.	Sevgi deli gönülden gönüle	Muhayyer kürdi	Şarkı	Aksak
68.	-----	Muhayyer	Geçiş taksimi	-----
69.	İşte seni seven benim	Muhayyer	Şarkı	Düyek
70.	Çayır ince biçemedim	Muhayyer	Türkü	Sofyan

26 ARALIK 1991 / YUNUS EMRE SEVGİ YILI VEDA KONSERİ

71.	-----	Segâh	Giriş taksimi	-----
72.	Ben yürürüm yane yane	Segâh	İlahi	Sofyan
73.	Şol cennetin ırmakları	Segâh	İlahi	Yürük semai
74.	Derviş bağı taş gerek	Segâh	İlahi	Sofyan
75.	Mail oldum bahçesinde	Hicaz	İlahi	Sofyan
76.	Dağlar ile taşlar ile	Hicaz	İlahi	Sofyan
77.	Karlı dağları mı aştın	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan
78.	Nice bir uyursun	Hicaz	İlahi	Sofyan
79.	-----	Neva	Peşrev	Düyek
80.	Rum'da Acem'de aşığı oldum	Uşşak	İlahi	Nim sofyan
81.	Milki bekâdan gelmişem	Neva	İlahi	Sofyan
82.	Ben yürürüm yane yane	Neva	Şarkı	Düyek
83.	Hak'dan inen şerbeti içtik	Hüseyni	İlahi	Sofyan
84.	Severim ben seni candan	Gerdaniye	İlahi	Sofyan
85.	Dertli ne ağlayıp gezersin	Gülizar	Şarkı	Sofyan
86.	Gaflet ile Hak'kı buldum	Mahur	İlahi	Sofyan

Tablo 1. T.C. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 Yılı Repertuarı.

Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılı repertuarında sıklıkla kullanılan makamlar şu şekildedir: 15 eser ile en çok hicaz makamı, onu takiben sırası ile 10 eser ile segâh makamı, 7 eser ile nihavend makamı, 6’şar eser ile muhayyer kürdi, neva ve muhayyer makamları, 5 eser ile kürdilihicazkâr makamı, 4 eser ile ferahfeza makamı, 3’er eser ile rast, uşşak ve hüseyini makamları, 2’şer eser ile karcığâr, gerdaniye, gülizar ve mahur makamları, 1’er eser ile nikriz, hüzzam, kürdi, tahir, sultaniyegâh, şeddiaraban, hicazkâr, sabâ, bestenigar ve evç makamlarıdır. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılı repertuarında sıklıkla kullanılan form yapıları şu şekildedir: 36 eser ile en çok şarkı formu, onu takiben sırası ile 24 eser ile ilahi formu, 11 eser ile türkü formu, 5 eser ile peşrev formu, 3 eser ile saz semaisi formu, 2’şer eser ile ağır semai ve taksim (giriş) formları, 1’er eser ile köçekçe, kâr-ı nev ve taksim (geçiş) formları olduğu tespit edilmiştir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılı repertuarında sıklıkla kullanılan usûller şu şekildedir: 29 eser ile en çok sofyan usûlü, onu takiben sırası ile 14 eser ile düyek usûlü, 8’er eser ile aksak ve nim sofyan usûlü, 6 eser ile curcuna usûlü, 3’er eser ile sengin semai, yürük semai, devr-i hindi ve aksak semai usûlleri, 2’şer eser ile Türk aksağı, 1’er eser ile ağır düyek, müsemmen, hafif, fahte usûlleri kullanılmıştır. 3 eser taksim formunda olması sebebi ile usûlsüz olarak tespit edilmiştir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılı repertuarında en çok hicaz makamı, şarkı formu ve sofyan usûlünden istifade etmiştir.

Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 yılı repertuarı incelendiğinde; 53 adet farklı formlarda sözsüz, 308 adet farklı formlarda sözlü ve 38 adette form belirtilmeyen sözlü ve sözsüz eserler olmak üzere toplam 399 konser eseri ile dönemi sonlandırmış olduğu tespit edilmiştir.

**19 OCAK 2019 / MÜZİK SOHBETLERİ “UNUTULMUŞ DEĞERLERİMİZ” LÂDİKLİ MEHMET ÇELEBİ,
VEZİRKÖPRÜLÜ ŞÂKİR AĞA KONSERİ**

No	Eserin ismi	Eserin makamı	Eserin formu	Eserin Usûlü
1.	-----	Neva	Peşrev	-----

2.	-----	-----	Taksim	-----
3.	Şehâ zülfün beni divâne	Hüseyni	Murabba	-----
4.	Ey dil bize ver bir haber	Hüseyni	İlahi	-----
5.	Ben bu dağın ağacıyam	Hüseyni	İlahi	-----
6.	-----	-----	Taksim	-----
7.	Bir dillere dil düştü ki	Ferahnâk	Yürük semâi	-----
8.	Evvel benim nâzlı yârim	Müstear	Şarkı	-----
9.	-----	Sabâ	Saz semâisi	Aksak semai-semai
10.	Gelmiş değil böyle peri	Sabâ	Tavşanca	-----
11.	Dün gece sende	Buselik	Şarkı	-----
12.	-----	-----	Taksim	-----

25 OCAK 2019 / 2019 YENİ YIL KONSERİ

13.	-----	Hicaz	Peşrev	Devr-i Kebir
14.	Tâb-ı ruhu sanma dil-i	Hicaz	Beste	Bereşan
15.	Terk eyledi gerçi beni	Hicaz (Uzzâl)	Nakış yürük semai	Yürük semai
16.	Ben bir garip kuşum	Hicaz	Şarkı	Raks aksağı
17.	Gitme beni yalnız bırakıp	Nihavend	Fantezi	Sofyan
18.	-----	-----	Taksim	-----
19.	Uyupta eller sözüne	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna
20.	Beklemekten yoruldu	Muhayyer kürdi	Şarkı	Semai
21.	Bilmem ki nedendir	Rast	Şarkı	Sengin semai
22.	Karagözlüm efkârlanma	Rast	Şarkı	Aksak
23.	-----	-----	Açış	-----
24.	Arpa buğday daneler	-----	Türkü	-----
25.	Söyleyin nerde o göz nuru	Acemkürdi	Şarkı	Düyek

26.	Sevgiye çağrı	Nihavend	Şarkı	Düyek
27.	Gençliğe veda	Muhayyer kürdi	Şarkı	Sofyan
28.	Ela gözlü bir çöl ahusu	Kürdi	Fantezi	Sofyan-sebare-semai
29.	Gün gelir gidersen	Nihavend	Şarkı	Düyek
30.	Menekşelendi sular	Nihavend	Şarkı	Sofyan
31.	Aşkım cananım sevgili	Nihavend	Şarkı	Sofyan
32.	Bir kere bakanlar	Nihavend	Şarkı	Semai
33.	Ah edip inlerim gurbet	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan
34.	Kayboldum kaybolan	Hicaz	Şarkı	Semai
35.	Mor zambak	Hicazkâr	Şarkı	Nim sofyan
36.	-----	-----	Taksim	-----
37.	Her damlası gözyaşlarımın	Hüzzam	Şarkı	Aksak
38.	Dinmiyor hiç bu akşam	Hüzzam	Şarkı	Aksak
39.	Dertliyim ruhuma	Segâh	Şarkı	Sofyan-düyek

31 OCAK 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “ALATURKADAN TANGOYA” KONSERİ

40.	-----	Nihavend	Saz semaisi	Aksak semai
41.	-----	Sultaniyegâh	Sirto	Nim sofyan
42.	Nerdesin sen gönlümün	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Ağır aksak
43.	Ehl-i aşkın neşvegâhı	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Ağır aksak
44.	Koparan sinemi ağyar	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Ağır aksak
45.	Bir kendi gibi zalimi	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sengin semai
46.	Nice sevdi nice yandı	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Devr-i hindi
47.	Sana ey canımın canı	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna
48.	Bir gün görmese gönlüm	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna
49.	Yüzüm şen, hatıram şen	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna

50.	Şen gözlerine neş'e veren	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Yürük semai
51.	Canandan uzak kaldı	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Semai
52.	Bağa girdim kamaşa	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sofyan
53.	Gidelim Göksu'ya	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak
54.	Karşıyaka'da İzmir'in	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Evfer
55.	Seninle ey gül-i ahsen	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Düyek
56.	La cumparsita	-----	Tango	-----
57.	Papatya	-----	Tango	-----
58.	Özleyiş	-----	Tango	-----
59.	Mâzi	-----	Tango	-----

13 ŞUBAT 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “MAKÂMLAR-ŞARKILAR” KONSERİ

60.	Dönülmez akşamın	Segâh	Şarkı	Düyek
61.	Olmaz ilaç sine-i	Segâh	Şarkı	Curcuna
62.	Ben seni unutmak için	Segâh	Şarkı	Düyek
63.	Kapat gözlerini	Segâh	Şarkı	Yürük semai
64.	Leyla bir özgecandır	Segâh	Şarkı	Düyek
65.	Söyleme bilmesinler	Hüzzam	Şarkı	Düyek
66.	Enginde yavaş yavaş	Hicaz	Şarkı	Sofyan
67.	Nasıl geçti habersiz	Hicaz	Şarkı	Semai
68.	Kayboldum kaybolan	Hicaz	Şarkı	Semai
69.	Gün be gün yaşanan	Hicaz	Şarkı	Semai
70.	Kadehinde zehir olsa	Muhayyer kürdi	Şarkı	Nim sofyan
71.	Hani o bırakıp giderken	Muhayyer kürdi	Şarkı	Semai
72.	Yalnız kalan ruhumun	Muhayyer kürdi	Şarkı	Semai
73.	Bir şarkısın sen	Muhayyer kürdi	Şarkı	Semai

74.	Fikrimin ince gülü	Muhayyer kürdi	Şarkı	Semai
75.	Sen kimseyi sevemezsin	Nihavend	Şarkı	Düyek
76.	Gündüzüm seninle	Nihavend	Şarkı	Nim sofyan

28 ŞUBAT 2019 / PERİYODİK KONSER

77.	-----	Müstear	Peşrev	Muhammes
78.	Gönül der-bend-i	Müstear	Kâr	Muhammes
79.	Gönül ey mâh-ru	Müstear	Beste	Çenber
80.	O nevrside nihâlim	Müstear	Ağır semai	Aksak semai
81.	Sana dil, mâh-i tâbânım	Müstear	Nakış yürük semai	Yürük semai
82.	Ben bir yuvasız kuş	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sofyan
83.	Bir gizli yalan söyle	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sengin semai
84.	Sensiz saadet	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Düyek
85.	Aşkın sırrı bilinmez	Muhayyer kürdi	Şarkı	Sofyan
86.	Gözüm hasretle	Hüzzam	Şarkı	Aksak
87.	Menekşe gözlerde	Hüzzam	Şarkı	Düyek
88.	Açılır gonca gül yâr	Segâh	Şarkı	Nim sofyan
89.	Koşa koşa gel yanıma	Hüzzam	Türkü	Düyek
90.	Kaleden top atarlar	Hüzzam	Türkü	Nim sofyan

13 MART 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI 18 MART 1915 ÇANAĞKALE ŞEHİTLERİNİ ANMA VE 12 MART 1921

İSTİKLÂL MARŞI'NIN KABULÜ KONSERİ

91.	-----	-----	Açış	-----
92.	Köyümden çıktım yayan	Kürdi	Nefes	Devr-i hindi
93.	Uyan ey gözlerim uyan	-----	-----	Yürük semai
94.	Ey gaziler yol göründü	-----	-----	Devr-i hindi
95.	Yanık ömer	-----	-----	Aksak

96.	Bir ateş ver	-----	-----	Ağır aksak
97.	Hey onbeşli	-----	-----	Sofyan
98.	Çanakkale türküsü	-----	-----	-----
99.	Çanakkale yamaçları	-----	-----	Sofyan
100.	Çanakkale 100. Yıl marşı	-----	-----	Sofyan
101.	Aziz vatan bölünmez	-----	-----	Sofyan
102.	-----	-----	Taksim	-----
103.	Sevk-i Â'mâk-ı hayâlât	-----	-----	Müsemmen
104.	Ezelden aşınanım	-----	-----	Aksak
105.	Gökkubbenin altında	-----	-----	Aksak
106.	Çanakkale şehitleri	-----	-----	Sofyan
107.	Eyle yâ-rabb sen tecelli	-----	-----	Düyek
108.	Yâ-rabb bizi kahretme	-----	-----	Sofyan
109.	Yılmam ölümden	-----	-----	Sofyan
110.	Bizim asker	-----	-----	Düyek

21 MART 2019 / PERİYODİK KONSER

111.	-----	Sazkâr	Peşrev	Hâvi
112.	Nev-hırâmım sana	Rast	Beste	Hafif
113.	Sarsam miyânın ey	Mahur	Ağır semai	Aksak semai
114.	Olmuş nişân tir-muhabbet	Zâvil	Yürük semai	Yürük semai
115.	-----	Âram-ı dil	Saz semai	Aksak semai-yürük semai
116.	Küçük suda gördüm	Şehnaz buselik	Şarkı	Aksak
117.	Dök zülfünü meydâna	Hisar buselik	Şarkı	Raks aksağı
118.	-----	Hicaz	Peşrev	Fahte
119.	Hiç bilmedi kalbin beni	Hicaz (Uzzâl)	Şarkı	Türk aksağı

120.	Udum inler ney'im	Hicaz	Şarkı	Düyek
121.	Bir şans daha versen	Uşşak	Şarkı	Aksak
122.	-----	-----	Taksim	-----
123.	Özlem dolu kışlarda	Rast	Şarkı	Aksak
124.	-----	-----	Taksim	-----
125.	Garip kaldı gönlüm	Hüzzam	Şarkı	Sofyan
126.	-----	-----	Taksim	-----
127.	Heyhat bana düşman	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sengin semai
128.	-----	-----	Taksim	-----
129.	Dönüşün yok bilirim	Şehnaz	Şarkı	Aksak
130.	-----	-----	Taksim	-----
131.	Hiç gülmüyor artık	Uşşak	Şarkı	Türk aksağı
132.	Çoşsam bile sevginle	Uşşak	Şarkı	Düyek
133.	Berber yaşasak biz	Nihavend	Şarkı	Nim sofyan
134.	-----	-----	Taksim	-----
135.	Bundan sonra sen	Nihavend	Şarkı	Sofyan
136.	Aşk çeşmesi olur	Nihavend	Şarkı	Sofyan
137.	Gecemin tek düşü	Mahur	Şarkı	Aksak

11 NİSAN 2019 / PERİYODİK KONSER “BERABER VE SOLO ŞARKILAR”

138.	-----	-----	Giriş taksimi	-----
139.	Gezdim yürüdüm	Muhayyer	Şarkı	Sengin semai
140.	İltimas etmeye yâre	Muhayyer	Şarkı	Aksak
141.	İstanbul'dan Üsküdar'a	Muhayyer	Türkü	Raks aksağı
142.	Telgrafın tellerine	Uşşak	Şarkı	Sofyan
143.	Bala çiçek açar	Segâh	Türkü	Yürük semai

144.	Bugün ayın üçüdür	-----	Türkü	-----
145.	-----	-----	Taksim	-----
146.	Bana bir aşk masalından	Buselik	Şarkı	Müsemmen
147.	Son verdim kalbimin	-----	-----	Sofyan
148.	Bir mevsim o yollardan	Nihavend	Şarkı	Semai
149.	Karakız	-----	Kanto	Düyek
150.	Oturmuş testi elinde	Hicazkâr	Şarkı	Aksak
151.	Gül dalında öten	Hicazkâr	Şarkı	Düyek
152.	Yüzün güllerden ince	Hicazkâr	Şarkı	Düyek-sofyan
153.	-----	-----	Taksim	-----
154.	Hayatta yalnız serâbı	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Düyek
155.	Şarkılar söyle o sahillerde	Hicaz	Şarkı	Semai
156.	Ada sahillerinde	Hicaz	Türkü	Sofyan
157.	Ela gözlerine kurban	Hicaz	Şarkı	Sofyan
158.	Pencereden kuş uçtu	Hicaz	Türkü	Nim sofyan
159.	Garip kuştı gönlüm	-----	Türkü	-----
160.	Bir bakış baktın	Rast	Şarkı	Düyek
161.	Kalenin bedenlerin	-----	Türkü	-----
162.	Beyoğlunda gezersin	Mahur	Şarkı	Sofyan
163.	Şu dere yonca	Mahur	Türkü	Sofyan
164.	Aman aman Bağdatlı	Mahur	Şarkı	Sofyan

24 NİSAN 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “TAŞ PLÂKTAN GÜNÜMÜZE”

165.	-----	Nihavend	Gazel	-----
166.	Bakmıyor çeşm-i siyah	Nihavend	Şarkı	Aksak
167.	Arz etmediğim yâre	Hicaz	Gazel	-----

168.	Sonbaharın bizi daldırdığı	Hüzzam	Şarkı	Aksak
169.	Ölürsem yazıktır sana	Segâh	Şarkı	Yürük semai
170.	Ayrılık yaman kelime	Segâh	Şarkı	Düyek
171.	Neşelerle dolmak	Hüzzam	Fantezi	Yürük semai
172.	Pencereden kuş uçtu	Hicaz	Türkü	Nim sofyan
173.	Gün be gün yaşanan	Hicaz	Şarkı	Semai
174.	Ayşe'm	Hicaz	Türkü	Düyek
175.	Yalancıdır hep aynalar	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Türk aksağı
176.	Gidelim Göksu'ya	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak
177.	Biraz kül biraz duman	Nihavend	Şarkı	Düyek
178.	Ellerim böyle boş	Nihavend	Şarkı	Düyek
179.	Yıldızlı semalardaki	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak
180.	Söyle naz mı bu kaş çatış	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Semai
181.	Artık gelecek sanma	Acemkürdi	Şarkı	Düyek
182.	Kır atına bineyim	Acemkürdi	Şarkı	Aksak
183.	Mahmur bakışlı dilber	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan
184.	Yar saçların lüle lüle	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan

5 MAYIS 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “HACI ARİF BEY” KONSERİ

185.	Esti nesim-i nev-bahar	Rast	Şarkı	Türk aksağı
186.	Kamer-çehre peri-rû	Hicaz (Uzzâl)	Şarkı	Müsemmen
187.	Niçin terkeyleyip gittin	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak
188.	İftirâkıdır sebep bu	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Müsemmen
189.	Muntazır teşrifine	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Aksak
190.	Aheri düşkün garîb-i	Nihavend	Şarkı	Ağır aksak
191.	Vücut ikliminin	Nihavend	Şarkı	Curcuna

192.	Uyur daîm uyanmaz	Nihavend	Şarkı	Curcuna
193.	Olmaz ilaç sîne-i	Segâh	Şarkı	Curcuna
194.	Nigâh-ı mestine	Sabâ	Şarkı	Devr-i hindi
195.	Uymuyor talihim	Sabâ	Gazel	-----
196.	Eski hali hiç göremem	Sûzinâk	Şarkı	Aksak
197.	Gurûb etti güneş	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Curcuna

27 HAZİRAN 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “TÂHİR-BÛSELİK KLÂSİK TAKIM” KONSERİ

198.	-----	Tâhir buselik	Giriş taksimi	-----
199.	Açıldı bağçe-i reng ü	Tâhir buselik	Beste	Zencir
200.	Yektâ gûherim meclis-i	Tâhir buselik	Ağır semai	Ağır semai
201.	Düştüm düşeli mihnet-i	Tâhir buselik	Yürük semai	Yürük semai
202.	-----	Hicaz	Geçiş taksimi	-----
203.	-----	Hicaz hümayun	Peşrev	-----
204.	Firkatin aldı bütün	Hicaz	Şarkı	Ağır aksak
205.	Yıllar ne çabuk geçti	Hicaz	Şarkı	Sengin semai
206.	Niçin bülbül figân	Hicaz	Şarkı	Curcuna
207.	Gülşen-i hüsnüne kimler	Hicaz	Şarkı	Aksak
208.	Gönlümün şarkısını	Hicaz	Şarkı	Düyek
209.	Gönlümün içindedir	Hicaz	Şarkı	Düyek
210.	Gecenin en siyahında	Hicaz	Fantezi	Düyek
211.	-----	Hicaz	Saz semaisi	-----
212.	-----	Hicaz	Mandıra	-----
213.	Gölgesinde mevsimler	Hicaz	Şarkı	Semai
214.	Meşesiz dağlarda	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan
215.	Eğilmez başın gibi	Hicaz	Şarkı	Sofyan

216. Haber uçtu devlete Hicaz Rembetiko Aksak

20 EYLÜL 2019 / AÇILIŞ KONSERİ

217. ----- Şevk ü Tarab Peşrev Hafif

218. Der siphr-i sinem dağ-ı Şevk ü Tarab Kâr Hafif

219. ----- Taksim -----

220. Ey gonca-i nâzik Muhayyer sünbüle Şarkı Düyek

221. Bir nev-civâne dil Şehnaz Şarkı Aksak

222. Dinle sözüm ey Acem aşiran Şarkı Aksak

223. Bir pûr cefa hoş Buselik Şarkı Evfer

224. ----- Taksim -----

225. Kırdın ümmidimi Segâh Şarkı Aksak

226. İncecikten bir kar yağar Segâh Türkü Curcuna

227. Yalancıdır hep aynalar Kürdilihicazkâr Şarkı Türk aksağı

228. Gel sen bize bu akşam Kürdilihicazkâr Şarkı Semai

229. Ah batarken ufukta bu Hüzzam Şarkı Sofyan-curcuna

230. Seni her dem anyorum Segâh Şarkı Aksak

231. Gönlüm seher yeli gibi Hüzzam Şarkı Aksak

232. Akşam yine gölgen Muhayyer kürdi Şarkı -----

233. Gönlüm özledikçe Muhayyer kürdi Şarkı Düyek

234. Hicrânla geçen günleri Hicaz Şarkı Türk aksağı

235. Martılar âh eder Hicaz Şarkı Semai

236. Mümkün mü unutmak Nihavend Şarkı Aksak

237. Bahar meltemidir Nihavend Şarkı Düyek

04 EKİM 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “MAKAMLAR-ŞARKILAR” KONSERİ

238. ----- Muhayyer kürdi Peşrev -----

239.	Var mı hâcet söyleyim	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
240.	Zehretme hayatı bana	Acemkürdi	Şarkı	Curcuna
241.	Yaşamak zevki verir	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek-aksak
242.	Virân olan kalbimde	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
243.	Son hıçkırık	Acemkürdi	Şarkı	Semai
244.	İçimde kanımdasın	Muhayyer kürdi	Şarkı	Semai
245.	Ne gelen ne soran var	Hicaz	Şarkı	Düyek
246.	İçimdeki özlemi	Hicaz	Şarkı	Düyek
247.	Şarkılardan fal tuttum	Hicaz	Şarkı	Düyek
248.	Bülbülün çilesi	Hicaz	Şarkı	Semai
249.	Bir gönül hikayesi	Uşşak	Şarkı	Düyek
250.	Her mevsim içimden	Uşşak	Şarkı	Düyek
251.	Menekşe gözler	Uşşak	Şarkı	Düyek
252.	Güzel bir göz beni attı	Nihavend	Şarkı	Curcuna
253.	Kimseye etmem şikayet	Nihavend	Şarkı	Curcuna
254.	Sen kimseyi sevemezsin	Nihavend	Şarkı	Düyek
255.	Gizli aşk bu	Nihavend	Şarkı	Düyek
256.	Anla artık anla	Nihavend	Şarkı	Sofyan

11 EKİM 2019 / SAZLARIN DANSI KONSERİ

257.	-----	Nihavend	Uvertür	Sofyan
258.	-----	Neveser	Saz eseri	-----
259.	Esmer bakış	Hicaz	Saz semaisi	Aksak semai
260.	-----	Hicaz	Sirto	-----
261.	Hasbihâl	Nihavend	Saz eseri	Sofyan
262.	Bâb-1 esrar	-----	-----	-----

263.	-----	Kürdilihicazkâr	Longa	Sofyan
264.	-----	Şehnaz	Longa	Sofyan
265.	-----	Çargah	Sirto	Müsemmen
266.	Gurbet	-----	-----	Sofyan
267.	Edremit'in gelini	-----	Türkü	-----
268.	Games of thrones	-----	-----	-----
269.	-----	Sultaniyegâh	Sirto	Türk aksağı
270.	-----	Nihavend	Longa	Nim sofyan
271.	Türk marşı	-----	-----	-----
272.	-----	Mahur	Saz semaisi	Aksak semai
273.	Medcezir	-----	-----	-----
274.	Zeybek	-----	-----	-----
275.	Oyun havaları	-----	-----	-----
276.	Türkiye'm	-----	-----	-----
277.	Cumhuriyetimizin 10. Yıl	-----	-----	-----

27 EKİM 2019 / CUMHURİYET BAYRAMI ÖZEL KONSERİ

278.	-----	Mahur	Peşrev	Muhammes
279.	Var iken zatında	Mahur	Şarkı	Aksak
280.	Ah ü zâr-ı aşka	Mahur	Şarkı	Devr-i hindi
281.	Gel bir daha gül	Mahur	Şarkı	Sengin semai
282.	Canım seni gayet	Mahur	Şarkı	Türk aksağı
283.	Sabâ taraf-ı vefadan	Mahur	Şarkı	Düyek
284.	İki gözüm sensiz	Mahur	Şarkı	Aksak
285.	Dün yine günümüz	Mahur	Şarkı	Aksak
286.	-----	-----	Ara taksim	-----

287.	-----	-----	Gazel	-----
288.	Zâhiri hâle bakıp	Mahur	Şarkı	Curcuna
289.	Âşıkâ bağdat	Mahur	Şarkı	Yürük semai
290.	Çek küreği güzelim	Mahur	Şarkı	Nim sofyan
291.	-----	Mahur	Saz semaisi	Aksak semai
292.	Atlılar atlılar	Mahur	Marş	Sofyan
293.	Niçin baktın bana	Uşşak	Şarkı	Nim sofyan
294.	Kumruları dinledim	Uşşak	Şarkı	Sofyan
295.	Ömrüme bitmeyen çile	Hicaz	Şarkı	Sofyan
296.	Şaşırdım yolumu ben	Hicaz	Şarkı	Semai
297.	Sisli bir hayâl gibi	Nihavend	Şarkı	Düyek
298.	Hiç tatmadım böyle	Kürdi	Şarkı	Sofyan
299.	Kavuşmamız yazmasa da	Kürdi	Şarkı	Düyek
300.	O güzel başını göğsüme	Kürdilihicazkâr	Şarkı	Sofyan
301.	Çanakkale geçilmez	Rast	Marş	Nim sofyan

10 KASIM 2019 / 10 KASIM ATATÜRK'Ü ANMA ÖZEL KONSERİ “ATATÜRK'ÜN SEVDİĞİ ESERLER”

302.	Atam	-----	-----	Sofyan
303.	Dayler dayler	-----	-----	Nim sofyan
304.	Alişimin kaşları	-----	-----	Nim sofyan
305.	Köşktüm var	-----	-----	Nim sofyan
306.	Pencere açıldı	-----	-----	Aksak
307.	Vardar ovası	-----	-----	Türk aksağı
308.	Ufuklar kara bağladı	Segâh	Şarkı	Düyek
309.	Yemenimin uçları	Segâh	Türkü	Curcuna
310.	Öyle bir afet-i yekta	Sabâ	Şarkı	Aksak

311.	Mendilimin yeşili	Sabâ	Türkü	Sofyan
312.	Uzayıp giden o	Sabâ	Şarkı	Düyek
313.	Kimseye etmem	Nihavend	Şarkı	Curcuna
314.	Bülbülüm altın kafeste	-----	Türkü	-----
315.	Mani oluyor hâlimi	Hicazkâr	Şarkı	Curcuna
316.	Ruhumda neş'e	Hicazkâr	Şarkı	Curcuna
317.	Çözmek elimde değil	Hicazkâr	Şarkı	Düyek
318.	Yüzün gülerden ince	Hicazkâr	Şarkı	Düyek
319.	Sabâh yıllardan beri	Nihavend	Şarkı	Curcuna
320.	Sustu bütün nağmeler	Nihavend	Şarkı	Düyek
321.	Bahar bitti güz bitti	Nihavend	Şarkı	Curcuna
322.	Şu karşıdan gelen	Nihavend	Şarkı	Aksak

15 KASIM 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI YEŞİLÇAM KLASİKLERİ 2

323.	Salıncak	Rast	Türkü	Nim Sofyan
324.	Yana Yana Kül	Rast	Türkü	Nim sofyan
325.	Nisan yağmuru	Nihavend	Şarkı	Nim sofyan
326.	Dışarda bir yaz yağmuru	Nihavend	Şarkı	Düyek
327.	Aşkım baharda	Nihavend	Şarkı	Sofyan
328.	Seven ne yapmaz	Kürdi	Şarkı	Semai
329.	Sakın bir söz söyleme	Muhayyer kürdi	Şarkı	Sofyan
330.	Arım balım peteğim	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
331.	Senede bir gün	Hicaz	Şarkı	Düyek
332.	Gitme sana muhtacım	Kürdi	Şarkı	Semai
333.	Çal kanunum	Nihavend	Fantezi	Düyek
334.	Düşen bir yaprak	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek

335.	Senden bana ne kaldı	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
336.	Oyun bitti	Muhayyer kürdi	Şarkı	Nim sofyan
337.	Nazlı bir çiçek gibi	Muhayyer kürdi	Şarkı	Düyek
338.	Bir zamanlar bir yâr	Hicaz	Şarkı	Nim sofyan
339.	Benim gözümde sen	Kürdi	Şarkı	Aksak
340.	Her şey bitmiştir	Nihavend	Şarkı	Semai
341.	Adını anmayacağım	Muhayyer kürdi	Şarkı	Aksak
342.	Sen kalbimin mehtabısın	Acemkürdi	Şarkı	Semai
343.	Hayat bayram olsa	Nihavend	Şarkı	Sofyan

06 ARALIK 2019 / 19 MAYIS AKŞAMLARI “ANNE FISILTILARI (NİNNİLER)” KONSERİ

344.	Anneye ninni	Hicaz	Şarkı	Semai-düyek
345.	-----	-----	Taksim	-----
346.	Dağda tavşanlar uyur	Hicaz	Ninni	Düyek
347.	Bağçağa gurdım salıncaq	-----	Ninni	-----
348.	Ah sevgilim gözüm canım	-----	Ninni	-----
349.	Dandini dandini	-----	Ninni	-----
350.	Bar bar genem	-----	Ninni	-----
351.	Oy l ulu li luli	-----	Ninni	-----
352.	Oyfn veg shteyt a boym	-----	Ninni	-----
353.	La petite poule grise	-----	Ninni	-----
354.	Adigece	-----	Ninni	-----
355.	Şiş nani (abazaca)	-----	Ninni	-----
356.	Lazuri nani	-----	Ninni	-----
357.	Yüzbaşılar binbaşılar	-----	Uzun hava	-----
358.	Çamlıbelden çıktım	-----	-----	-----

359.	Ak taş diye belediğim	-----	-----	-----
360.	Deveyi deveye çattım	-----	Ninni	-----
361.	Dan din dana dina	-----	Ninni	-----
362.	Atem tutem men seni	-----	-----	-----

15 ARALIK 2019 / KONSER

363.	-----	Sipihir	Peşrev	Muhammes
364.	Merdüm-i dideme	Sipihir	Beste	Hafif
365.	Açıl ey gonca-leb	Sipihir	Ağır semai	Aksak semai
366.	Düştüm yine sevdasına	Sipihir	Yürük semai	Yürük semai
367.	Kulağımdan gitmiyor	Hicazkâr	Şarkı	Düyek
368.	Ne dert kalır ne hüznün	Nihavend	Şarkı	Düyek
369.	Biraz kül biraz duman	Nihavend	Şarkı	Düyek
370.	Neden bilmem bu	Nihavend	Şarkı	Semai
371.	Dün akşam yine benim	Muhayyer kürdi	Şarkı	Sofyan
372.	Gülünce gözlerinin	Hicaz	Şarkı	Semai
373.	Sesimde şarkısı aşkın	Hüzzam	Şarkı	Düyek
374.	Buruk acı	Segâh	Şarkı	Semai
375.	Geçsin günler	Rast	Şarkı	Semai
376.	Gözlerin hayran bakarmış	Uşşak	Şarkı	Devr-i hindi
377.	Güzel ne güzel olmuşsun	-----	-----	-----
378.	-----	-----	Açış	-----
379.	Dinek dağı	-----	Uzun hava	-----
380.	N'olur gelin n'olur	-----	-----	-----

27 ARALIK 2019 / TÜRK TASAVVUF MÜZİĞİ KONSERİ

381.	Şey'enlillâh yâ	Hicaz	İlahi	Düyek
------	-----------------	-------	-------	-------

382.	Teaşşaktü bi-envâri	Hicaz	Şuûl	Sofyan
383.	Ey halik u ey lâ	Hicaz	İlahi	Sofyan
384.	Ey rahmeti bol padişah	Hicaz	İlahi	Sofyan
385.	Dağlar ile taşlar ile	Hicaz	İlahi	Sofyan
386.	Mest ü hayranım	Hicaz	İlahi	Sofyan
387.	Ey âşıkân	Hicaz	İlahi	Sofyan
388.	Ben bu yolu bilmez idim	Hicaz	İlahi	Sofyan
389.	Şeribtü bi ke'sil-ünsi	Hicaz	Şugl	Sofyan
390.	Varsam bir âmile	Hüseyini	İlahi	Devr-i revân
391.	Cân-ü dil de hâne	Hüseyini	İlahi	Sofyan
392.	İsm-i sühân virdin mi	Hüseyini	İlahi	Sofyan
393.	Sadr-ı cemil mürselin	Uşşak	İlahi	Sofyan
394.	Yâr yüreğim yâr	Uşşak	İlahi	Sofyan
395.	Göster cemâlin	Hüseyini	Nefes	Sofyan
396.	Ben bu meclislerde	Hüseyini	Nefes	Sofyan
397.	Dermân arardım derdime	Hüseyini	İlahi	Sofyan
398.	Tedbirini terk eyle	Hüseyini	İlahi	Sofyan
399.	Tevhîd etsin dilimiz	Hüseyini	İlahi	Sofyan

Tablo 2. T.C. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 Yılı Repertuarı

Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 yılı repertuarında sıklıkla kullanılan makamlar şu şekildedir: 59 eser ile en çok hicaz makamı, onu takiben sırasıyla 45 eser ile nihavend makamı, 32 eser ile kürdilihicazkâr makamı, 23 eser ile muhayyer kürdi makamı, 19 eser ile mahur makamı, 17 eser ile segâh makamı, 13 eser ile hüzzam makamı, 12 eser ile uşşak makamı, 11 eser ile hüseyini makamı, 10 eser ile rast makamı, 9 eser ile hicazkâr makamı, 7'şer eser ile kürdi ve sabâ makamları, 6'şar eser ile acemkürdi ve müstear makamları, 4'er eser ile sipihr

ve tâhir buselik makamları, 3'er eser ile muhayyer, şehnaz, buselik ve uzzâl (hicaz) makamları, 2'şer eser ile sultaniyegâh ve şevk ü tarab makamları, 1'er eser ile neva, ferahnâk, sazkâr, zâvil, âram-ı dil, şehnaz buselik, hisar buselik, sûzinâk, hümayun (hicaz), muhayyer sünbüle, acemaşiran, neveser ve çargâh makamlarıdır. 2019 yılı repertuvar kitapçığı üzerinde 86 adet eserin ise makamlarının belirtilmediği tespit edilmiştir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 yılı repertuvarında sıklıkla kullanılan form yapıları şu şekildedir: 216 eser ile en çok şarkı formu, onu takiben sırası ile 2 "giriş taksim", 1 "ara taksim", 1 "geçiş taksimi" ve 17 adet "taksim" genel başlığı adı altında toplam 21 adet taksim formu, 20 eser ile türkü formu, 17 eser ile ilahi formu, 13 eser ile ninni formu, 10 eser ile peşrev formu, 6 eser ile saz semaisi formu, 5'er eser ile beste ve fantezi formları, 4'er eser ile sirto, tango, ağır semai ve gazel formları, 3 adet açış, yine 3'er eser ile nefes, yürük semai ve longa formları, 2'şer eser ile uzun hava, kâr, nakış yürük semai, marş, saz eseri ve şugl (şuûl) formları, 1'er eser ile kanto, mandıra, rembetiko, uvertür, tavşanca ve murabba formlarıdır. 2019 yılı repertuvar kitapçığı üzerinde 38 adet eserin ise formlarının belirtilmediği tespit edilmiştir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 yılı repertuvarında sıklıkla kullanılan usûller şu şekildedir: 62 eser ile en çok düyek usûlü, onu takiben sırasıyla 60 eser ile sofyan usûlü, 39 eser ile aksak usûlü, 30 eser ile semai usûlü, 25 eser ile nim sofyan usûlü, 21 eser ile curcuna usûlü, 12 eser ile yürük semai usûlü, 9 eser ile Türk aksağı usûlü, 7'şer eser ile sengin semai ve aksak semai usûlleri, 6'şar eser ile ağır aksak ve devr-i hindi usûlleri, 5 eser ile müsemmen usûlü, 4'er eser ile muhammes ve hafif usûlleri, 3 eser ile raks aksağı, 2 eser ile evfer usûlü, 1'er eser ile devr-i kebir, berefşan, çenber, hâvi, fahte, zencir, ağır semai ve devr-i revân usûlleri, içeriğinde birden fazla usûl bulunduran (usûl geçkisi olan) eserler 1'er adet olmak üzere aksak semai-semai, sofyan-sebare-semai, sofyan-düyek, aksak semai-yürük semai, düyek-sofyan, sofyan-curcuna, düyek-aksak ve semai-düyek usûlleridir. 2019 yılı repertuvar kitapçığı üzerinde 81 adet eserin ise usûllerinin belirtilmediği tespit edilmiştir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 yılı repertuvarında en çok hicaz makamı, şarkı formu ve düyek usûlünden istifade etmiştir.

TARTIŞMA

Klâsik Türk müziğinde, modernleşmenin bir ürünü olarak ortaya çıkan şarkı formunda özellikle 20. yüzyıldan itibaren çok fazla eser bestelenmiş olması (Tohumcu ve Doğrusöz, 2013:28), izleyici ve dinleyici kitlesinin ilgi odağını şarkı formuna yöneltmiş olabileceğini ve bu doğrultuda Samsun

Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu'nun da eser seçiminde genel olarak şarkı formunu tercih etmiş olabileceği düşünülmektedir. Zira şarkı formu bu özelliği ile sözlü ya da sözsüz olan diğer formlar arasında popülerliği ile de öne çıkmaktadır. Bir başka düşünce ise koronun dinleyici kitlesinin klâsik müzik içinde yer alan kâr, beste, mevlevi ayini, ağır semai, yürük semai vb. gibi daha ağır olarak nitelendirilebilecek olan formlardan ziyade şarkı formunun daha fazla rağbet görmesinin ve dinlenmesinin de sebebiyet vermiş olabileceği düşünülmektedir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu 1991 yılı repertuarında en çok sofyan usûlü ve 2019 yılı repertuarında ise en çok düyek usûlünün kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bu durumun her iki repertuvarda en çok kullanılan form olan şarkı formu ile ilişkilendirilebileceği düşünülmektedir. Şarkıların büyük formlardan ayrıldığı temel özellikler arasında, genel olarak küçük usûllerle ölçülmüş olmaları bulunmaktadır (Öztuna, 2000:445). Geçmiş zamanlardan beri eserler usûl vurularak okunması sebebi ile büyük usûlde olan eserlerin ezberlenmesinin nispeten zor olması bestekârları ve icrâcıları küçük usûlle bestelenmiş eserlere yöneltmiş olduğu söylenebilir. Sofyan ve düyek usûllerinin de küçük usûl olmalarından kaynaklı bu durum göz önünde bulundurularak daha fazla tercih edilmiş olduğu söylenebilir.

Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu'nun, 1991 ve 2019 yılları repertuarlarının her ikisinde de yoğunlukla hicaz makamını kullanmış olduğu görülmüştür. Bu durum, hicaz makamının artık ikili olarak bilinen ses aralığını barındırıyor olmasıyla ve bu artık ikili ses aralığının, icrâcı ve dinleyici tarafından daha kolay algılanabilen bir aralık olmasıyla açıklanabilir, koronun bu yüzden hicaz makamı üzerinde yoğunlaşmış olabileceği düşünülmektedir. Kaynarca (2005), Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet Klâsik Türk Müziği Korusunun 1987-1997 ile 2002-2004 yılları arasındaki tüm repertuarlarını incelemiş ve bu çalışmayla paralel olarak Ankara Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu'nda da en çok hicaz makamı ve şarkı formunun kullanılmış olduğunu tespit etmiştir. Benzer şekilde Ürer (2006)'ın Elazığ Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu repertuarı üzerinde yapmış olduğu araştırmanın, bu çalışma ile form bakımından paralel nitelikte olduğu söylenebilir. Genel olarak bazı koroların popülist yaklaşımlarla ilerleyip, dinleyicilerin arzu ettiği eser icrâlarına yönelmeleri, aslında isimlerinde bulunan "klâsik" ibaresine son derece ters düştüğü şeklinde yorumlanabilmektedir. Örneğin, Ürer (2006) ve Kaynarca (2005)'nin çalışma sonuçlarının da bu çıkarım ile paralel nitelik taşıdığını söyleyebiliriz. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korusu'nun 1991 ve 2019 yılları repertuarları içerisinde, mevlevi ayinlerinden sonra klâsik faslın en büyük sözlü eseri olan kâr formuna nadiren yer vermiş olması da bu durumun bir

göstergesi olarak ifade edilebilmektedir. Farklı olarak Peker (2018:40), üniversitelerde bulunan amatör THM korolarının eğitimi ile ilgili yapmış olduğu bir çalışmada koro öğretmenlerine yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla bazı açık uçlu sorular yönelmiştir. Bu sorular doğrultusunda repertuvar seçimi ile ilgili bir soruya, uzmanlardan gelen cevaplar arasında “repertuvar seçiminde mutlaka izleyici kitlesinin beğenisinin göz önünde bulundurulması” şeklinde bir yanıt rastlanılmıştır. Türk müziği korolarında repertuvar seçimi bütün korolarda olduğu gibi oldukça önemli bir husustur. Bir solo konser repertuarı hazırlamaktansa kalabalık bir koro için repertuvar seçimi yapmanın daha kompleks bir durum olduğu söylenebilir. Muhayyer makamı gibi dik perdelerde seyir eden makama sahip eserler, bazı kadın seslerini süpürde akorttan (bir ses) icrâ esnasında yoracak ve zorlayacak buna karşın şedd-i araban makamı gibi daha pes perdelerde seyir eden makama sahip eserler ise bazı erkek seslerini kız akorttan (dört ses) icrâ esnasında zorlayacaktır. Bu doğrultuda Türk müziği korolarında akort belirleme hususunun da son derece önem arz ettiği söylenebilir. Türk müziği korolarında klâsik fasıl sırası bozulmadan, hareketli eserlerin repertuarın en sonuna eklenmesinin ve belirli gün ya da kişiye ithaf edilen (Selahattin Pınar konseri, Münir Nurettin Selçuk eserleri konseri vb.) konserler haricinde, kronolojik sıralama göz önünde bulundurularak eski bestekârların eserlerinden günümüze doğru bir repertuvar sıralaması yapılmasının doğru olduğu düşünülmektedir. Konser içeriği ne ise repertuvar o doğrultuda seçilmelidir (dini konser vb.). Repertuarda hareket dengesi sağlanmalı, eserler usûllerine göre seçilip sıralanmalı, genel olarak büyük usûllü eserlerden küçük usûllü olanlara geçişler yapılmalı ve hatta aynı usûle tâbi eserler arasında da bağlantılar yapılabilir. Bu durumun konser dinamizmine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Repertuvar seçimi koronun hazırbulunuşluk düzeyine göre de planlanabilmelidir. Yeni kurulmuş ya da amatör bir koro için basit makamlardan oluşan bir repertuvar seçiminin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

SONUÇ

Türkiye’de klâsik Türk müziği geleneğinde koro ile gerçekleştirilen bir toplu icrâ yokken, koroların kurulmasının modernleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkmış olduğu göz önünde bulundurularak, çalışma kapsamında Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 ve 2019 yılları repertuvarları üzerinde detaylı bir analiz yapılmıştır. Bu analiz sonucunda ilk aşamada 1991 yılına ait, sözlü ve sözsüz olmak üzere toplam 86 konser eseri; 2019 yılına ait, sözlü ve sözsüz olmak üzere toplam 399 konser eseri tespit edilmiştir. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet

Klâsik Türk Müziği Korosu 1991 yılı repertuarında 11 adet farklı formlarda sözsüz, 75 adet farklı formlarda sözlü olmak üzere toplam 86 konser eseri icrâsında bulunduğu görülmüştür. Kültür Bakanlığı Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu 2019 yılı repertuarında 53 adet farklı formlarda sözsüz, 308 adet farklı formlarda sözlü ve 38 adet form belirtilmeyen sözlü ve sözsüz eserler olmak üzere toplam 399 konser eseri icrâ ettiği görülmüştür. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun 1991 yılı konser repertuarlarında en çok hicaz makamı, şarkı formu ve sofyan usûlünden istifade etmiş olduğu görülmüş, 2019 yılı konser repertuarlarında ise yine en çok hicaz makamı, şarkı formu ve farklı olarak da düyek usûlünden istifade etmiş olduğu tespit edilmiştir. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun her iki sene repertuarı içerisinde yoğunluk olarak hicaz makamı ve şarkı formunu kullanmış olduğu görülmektedir. Bu bağlamda 1991 ve 2019 yılları repertuarlarının kendi içlerinde makam ve form bakımından bir tutarlılık göstermiş olduğu söylenebilir.

Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun, 1991 ve 2019 yılları repertuarları arasında geçen 28 yıllık süreçte, 2019 yılı repertuarında eser sayısı bakımından bir artış gözlenmiş, repertuarın daha geniş kapsamlı olduğu görülmüştür. Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun 2019 yılında 1991 yılına nazaran daha fazla sayıda konser vermiş olduğu tespit edilmiş ve bu durumun koronun 1991 yılı açılış konserinin Mayıs ayında olması ve 2019 yılı açılış konserinin ise Ocak ayında olmasıyla ilişkili olduğu düşünülmektedir. Her iki senenin repertuar kitapçıkları incelendiğinde özellikle 2019 yılı repertuar kitapçıklarında bazı eserlerin makam, form ve usûllerinin belirtilmediği görülmüştür. Usûl bilgileri eksik olan bazı formlara örnek olarak taksim, açış ve uzun hava gibi form yapısına sahip ezgilerin genel olarak serbest formda oldukları bilinse de, literatürde usüllü taksimlerin de var olduğu göz önünde bulundurularak, bu ezgisel yapıların usûl bilgilerinin ne olduğu/olmadığı ya da serbest formda olduğunun belirtilmesi gerektiği; bunun gibi form ve makam bilgilerinde de eksiklik olan eserlerin yine kitapçık üzerinde tüm bilgilerinin belirtilmesi gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Aksoy, B. (2008). *Geçmişin Mûsiki Mirasına Bakışlar*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Aygün, A. (2002). “*Türk Mûsikisi'nde Çoksesli Ve Geleneksel Olarak Topluluk Yönetimi, Yöntemleri Ve Repertuarı*” İstanbul Teknik Üniversitesi, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Başara, E. (2009). “TRT Repertuarında Bulunan ve 15-19. Yüzyıllar Arasında Rast Makamında Bestelenmiş Sözlü Eserlerin Form ve Usûlleri Üzerine Bir İnceleme”. Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, XIII/2 - 2009, 231-242.
- Baydağ, C. (2020). Ses Eğitiminde Repertuar Seçiminin Önemi, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi / Cilt: 22, Sayı: 2, Haziran 2020, 387-398.*
- Behar, C. (1993). *Zaman-Mekan-Müzik, Klâsik Türk Mûsikisinde Eğitim (meşk), İcra ve Aktarım.* İstanbul: Afa Yayınları.
- Doğruöz, M. D. (2018). Türkiye’de Modernleşme Sürecinin Müziğe Yansımaları Bağlamında “Klasik Koro” Örneği, *EKOD*, (12): 69-81.
- Elitaş, Ö. (2019). Mesud Cemil’in Klâsik Koro Anlayışı. *AKÜ Amader*, 5(10).
- Ersoy, İ. (2014). “Türk Halk Müziğinin Yeniden Üretimi/İnşası: Ulusal Kaynaştırma Projesi Olarak “Yurttan Sesler” Topluluğu”. *International Journal of Human Sciences*. S. 11 (2):931-947.
- Goffi, J. C. (1996). Applied Voice Instruction: Constructing A Measure For Evaluating Teacher Effectiveness (Doctoral thesis). Columbia University.
- İdaçlı, U. (2019). TRT Repertuarında Bulunan Malatya Türkülerinin Makam Dizisi, Usûl ve Ses Genişliği Yönünden Analizine Yönelik İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Malatya.
- Kaynarca, B. (2005). T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet Klâsik Türk Müziği Korosunun Repertuarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Afyon.
- Kıyak, H. (2018). *Mızrabı, Yay ve Kalemikle Mesud Cemil.* İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı.
- Köroğlu, H. İ. (2017). TRT Türk Halk Müziği Repertuarında Bulunan Elazığ-Harpüt Yöresine Ait Türkülerin Makam ve Usûl Açısından İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Özalp, M. N. (1986). Türk Mûsikîsi Tarihi Cilt I-II. Ankara: TRT Müzik Dairesi Başkanlığı Yayınları.
- Özer, İ. (1995). Türk Müziği İcrasında Yönetim. İ.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora tezi: İstanbul.
- Öztuna, Y. (2000). Türk Mûsikîsi Kavram ve Terimler Ansiklopedisi. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Peker, Ö. (2018). Üniversitelerimizde Amatör Türk Halk Müziği Korolarının Eğitimi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı: Konya.

Sarısaray, M. (2010). TRT Türk Sanat Müsikisi Sözlü ve Saz Eserleri Repertuvarının Makam, Usûl ve Besteci Bağlamında Analizi. Yüksek Lisans Tezi. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müsikisi Anasanat Dalı: İstanbul.

Stephenson, D. (2013). An Investigation of Selected Collegiate Voice Teachers Descriptions of Repertoire Selection Practices (Doctoral thesis). South Carolina Üniversitesi.

Tohumcu, A. ve Doğrusöz, N. (2013). “Gelenekselden Popülere 20. Yüzyıl Türk Makam Müziği Üretimlerinde Değişimin İzleri”. *Porte Akademik: Journal of Music & Dance Studies, Müzikolojide Güncel Yaklaşımlar Özel Sayı*, s.22-37.

Uslu, L. (2015). TRT Türk Sanat Müziği Sözlü Eserler Repertuvarında Bulunan Dini Müsiki Eserlerinin Tür, Makâm ve Usûl Açısından İstatistiksel Analizi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Ürer, U. E. (2006). T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Elazığ Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu Repertuvarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Afyon.

Yıldırım, F. (2011). Geçmişten Günümüze Türk Müziğinde Toplu İcra Anlayışı Üzerine Bir İnceleme. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: 30, ss.129-143.

İnternet: Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. Web: <https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PP%20InBrief%201%093%20QDA%20FINAL2.pdf?sequence=4> , erişim tarihi: 13.04.2021.

İnternet Web: <https://www.samsundevletkorosu.com/> , erişim tarihi: 16.06.2021.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Sound, which is one of the basic elements that play a role in the communication and interaction of the individual with person environment, maintains its importance among the social and cultural elements of the environment in which the individual was born and lived. In terms of our country, it is possible to say that Turkish music comes first among these cultural elements. Turkish music culture has been continuing its existence with new syntheses and riches by the Turkish nation, which has a wide geographical range since ancient times, by being influenced or influenced by

different cultures as well as their own cultural values. In this context, Turkish Music has reached the present day by being institutionalized with the choir activities created under different roofs with different structures and the performance styles and repertoire differences of these ensembles. It is stated that Ali Rifat Çağatay was the first person to conduct the conductorship with a stick in his hand, aiming to give the classical Turkish music a concert atmosphere in order to provide the necessary harmony and communication between the ensemble during the performance of traditional Turkish music (Behar, 1993). Another of the classical Turkish music choir conductors is Mesud Cemil. “The first person who directed Mesud Cemil to stop playing the tambourine and lead the choir committee was Subhi Ziya Özbekkan” (Kıyak, 2018:33). As in all areas of music, repertoire has an important place in choral music. In Turkish music choirs, activities with repertoire content related to the subject are offered on important days and weeks. Within the scope of this study, the works performed by the Samsun State Classical Turkish Music Choir in 1991 and 2019 were classified in terms of makam, form and rhythm, by examining and comparing the works in detail, and by making a comparative analysis of the repertoires of these two periods; It is aimed to reveal the similarities or differences between the repertoires in a 28-year period. It is also important in terms of its contribution to the repertory processes of different choirs.

Methodology

The research is a study conducted with document analysis. Document analysis, which is a kind of qualitative research, is a method used to analyze the content of written sources in a rigorous and systematic way (Wach, 2013:1). In this study, the archive of the Samsun State Classical Turkish Music Choir was meticulously examined with the method of document analysis, and the repertory data for the years 1991 and 2019 were evaluated in detail.

Results

As a result of the research, in the first stage, 86 concert works, both verbal and nonverbal, belonging to 1991; A total of 399 concert works, both verbal and nonverbal, were identified in 2019. It was seen that the Ministry of Culture Samsun State Classical Turkish Music Choir used the hicaz makam, song form and sofyân rhythm the most in the 1991 concert repertoires, and it was seen that the hicaz makam, song form and duyek rhythm were used the most in the concert repertoires of 2019. It is seen that the Samsun State Classical Turkish Music Chorus used the hicaz makam and

song form intensively in its repertoire both years. In this context, it can be said that the repertoires of 1991 and 2019 showed a consistency in terms of maqam and form. The fact that too many songs have been composed in classical Turkish music, especially since the 20th century (Tohumcu and Doğrusöz, 2013), can be considered as an indication that the choir may have gravitated towards this form in the selection of pieces. Another thought is that the choir's audience may have heard the song form more popular and listened to rather than the slow forms such as kar, beste, mevlevi ayini, ağır semai, yürük semai etc. in classical music.

It is noteworthy that in the 1991 repertoire of the Samsun State Classical Turkish Music Choir, the sofyan rhythm was used the most, and in the 2019 repertoire, the düyek rhythm was used the most. It is thought that this situation can be associated with the song form, which is the most used form in both repertoires. Among the main features that distinguish the songs from the big forms is that they are generally composed in small tempos (Öztuna, 2000). It can be said that since the past times, the works with a large rhythm have been relatively difficult to memorize due to the fact that the works are read by hitting the rhythm, which has led composers and performers to works composed with small rhythms.

It has been observed that the Samsun State Classical Turkish Music Chorus used the hicaz maqam intensely in both of its 1991 and 2019 repertoires. This can be explained by the fact that the hicaz maqam now contains the vocal range known as the binary, and this is now a range that can be perceived more easily by the performer and the listener. In the 28-year period between the repertoires of the Samsun State Classical Turkish Music Choir between 1991 and 2019, an increase was observed in the number of works in the repertoire of 2019, and it was observed that the repertoire was more comprehensive. It was determined that the Samsun State Classical Turkish Music Choir gave more concerts in 2019 than in 1991, and this is thought to be related to the fact that the choir's 1991 opening concert was in May and the 2019 opening concert was in January. When the repertoire booklets of both years were examined, it was seen that the maqam, forms and rhythms of some works were not specified, especially in the repertoire booklets of 2019. Although it is known that melodies with form structures such as taksim, opening and long air are generally in free form, it should be considered that there are rhythmic taksims in the literature. The rhythm information and form structures of these melodic structures should be clearly stated; It is thought that all information should be stated on the booklet of the works that also lack form and maqam information.